

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Μουσ. III 3/1978*

Α'.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Συν. 1969 / Απορρίπτο 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Εἰς ἀμφοτέρωθεν ἀπασχολοῦνται.

Εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ὁ μὲν γεωργὸς ἐν παρέργῳ, ὁ τεχνῖτης δὲ ἐν τῇ γεωργίᾳ.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα εἰργάζοντο οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ.

Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα εἰργάζοντο οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.) Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; Εἰς εἶδος καὶ εἰς χρήμα.

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραυγῆτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Εἰς εἶδος καὶ εἰς χρήμα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; Ὁ μὲν γεωργὸς ἐν παρέργῳ, ὁ τεχνῖτης δὲ ἐν τῇ γεωργίᾳ.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα εἰργάζοντο οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ; ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα εἰργάζοντο οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ καὶ οἱ ἀρχαροὶ.

δ'. 1) Πῶς ἐλπισταίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καθυσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μέ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

· Η...
· Βοὴν γὰρ χαίρειν ἄντων...
· ...

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας ; ... 1953-54

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; Τ.ὲ. Γ.δ.μ.ρ.ὸ.ν. ἀραχου

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εις ποία κτήματα χρησιμοποιείτο (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος ;

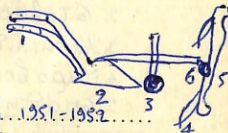
Ποῖος κατασκεύαζε, τὸ ἀπὸ τοῦ τοῦτο ἡ ἀπὸ τοῦ ἐνὶ τῇ προση-
 ρείᾳ αὐτοῦ; **τί μοι ἀρὰ τοῦ δι' ἡμᾶς ἐχέμεν** με-
 μοι. **τί γὰρ γενικά ἐν ὅλῳ. τί. ἔδ. κ. ρ. η.** κρομφίθαι
 αὐτοῦ. **ἐκ βοδαν.** (ἐκ ποσ. Ῥκα ἀν. ν. μ.).

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηροῦ ἁρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολαβή 4. ζώα... 7..... 10.....

2. Uti..... 5. Tuxas..... 8.....

3. Κ. Α. Λαυρόπουλος 9.....



2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) .1951-1952.....³

3) Μηχανή θερίσμου Περ.Ι.Τό. 1951-52

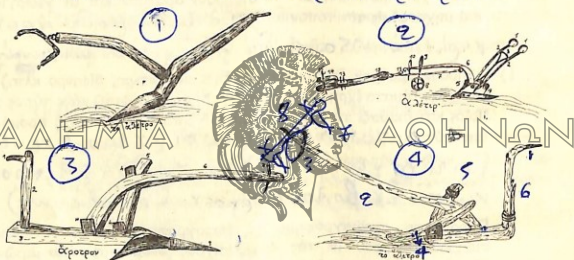
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ. Π.ε.ρ. 19.53.54.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Θ. κ. α. θ. ε. χωρὶς κατεσκεύαζε τὸ
ἄροτρον μόνος του.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; Τό ἐκ' αὐτῶν 4 ἄροτρον



3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. Τό ἐκ' αὐτῶν 4.

- | | | |
|-------------------|------------------------|----------|
| 1. λαβὴ..... | 6. κοντοῦρι..... | 11. |
| 2. σταβάρι..... | 7. τ. ἐ. α. θ. ε. | 12. |
| 3. κουκλίδρα..... | 8. τ. α. θ. ε. | 13. |
| 4. παράβολο..... | 9. | 14. |
| 5. σπιδι..... | 10. | 15. |

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦ.τ.ο...τὸ...ὕνι...ἀριθμ...1...δυναμὰ...ἐκ...
κοινῆ...καθὼς...καὶ...τὸ...ὕνι...ἀριθμ...3...



- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;...ἦ.τ.ο...δαί.χον

χυρὴ...ὡς...ὡς...ὕνι...ἀριθμ...4...ἀροτρου

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....



ἦ.τ.ο...κατασκευασμένη...ἐκ...ξύλου

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

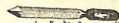
σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι,
ξύλοφαί, σκευ.κατεργ.α...



πριόνι



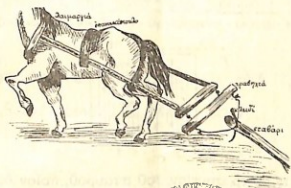
ἀρίδι



ῥινί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Υπάρχει ως είναι εις το κατωτέρω
εχειλάχαρμα



ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναίκα· 3) υπῆρτης. Σημειώσατε ποία ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

ἀρχὴν... καὶ... ἔκδοξος καὶ... ὑμῶν καὶ
ἐν... καὶ... ἐκδοξος καὶ... καὶ... ἐκδοξος.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Ε.Μ.Ι.Α.Ν.Ε. Δ... γ.ε.μ.ρ.χ.ε.ν. γ.δ. ζ.μ.α. ε.β.α.ν.ε.ν
 γ.δ.ν. ζ.μ.χ.α.ν. ε.ο.ν. ε.β.γ.ε.ν.ε.ν. γ.δ. ζ.μ.α. ε.β. γ.δ. ε.ρ.ο.χ.ε.ν

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

καὶ ὁ θεὸς ποιεῖ τὰς ἐλπίδας καὶ τὸ ζέγγιον
καὶ τὸ ξύλον καὶ τὸ ἄρσενον

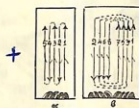
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἡ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

8.1. α. 6. χοιμίσου... ραχί... 8.1. β. ... τῆς... α. ζ... α. 2ης

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..κατ'εὐθεΐαν...γραμμὴν...εἰς...εἰς...τὸ.....
(α)...σχεδιάγραμμα.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;



Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίης, ντάμις, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

..χί.ν.ε.χ.α...α.χ.α...μ.ε...σ.ο.ρ.ε.ς.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἢ σποριά) ; μετὰ αὐλακιάν ;

ἐ.τ.ο.κ.δ.ε.τ.ε.τ.ο...ε.μ.α.ν...ζ.υ.δ.α.ν.ε.ς...κ.α.θ.ε.σ.η.φ.ε.ς

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶται ἄροτρον ;

..εἰς...σ.δ.ε.μ.ί.α.ν...κ.ε.ρ.ι.ο.χ.ί.ν.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν ὑπὸ: καθέτως, πλάγιως, βαθιὰ κλπ.

..ε.χί.ν.ε.χ.ο...κ.α.θ.ε.τ.ω.ς.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτηρικῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

αρχόνοντα... δύο... κατέχοντα... και...
ένα... εις την... ενορίαν.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Ο ΠΑΙΣ ΕΓΧΕΤΟ ΚΑΙ ΕΝ ΥΔΡΑΙ
ΕΜΜΕΥΚΑ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

7. 6. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Δύο, καὶ τὸν ἑκατοστόν, καὶ τὸν ἑκατοστόν.

δ. ἰα, καὶ α. τοῦ. Ἀγ. γου. ε. ταν. καὶ
? οκτι μέρων

- 5) Ποία εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκν· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

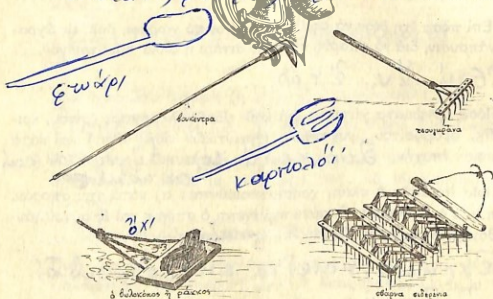
Εχρησιμοποιήθη το... β. Μορφογράφημα...
...η δίκη.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

Με. εὐχαριστοῦμεν σε. ὁ δὲ πρῶτος. ῥάβδον,
 ἡ δὲ μοῖρα. εἰς χαλκὸν καὶ ἡ δὲ μοῖρα. εἰς χρυσὸν
 καὶ εἰς ἄλμα.

axi

...βαλκίνα, τζουκίνα, βέρνα,
δικού, βέρνα, καρπόδοι.



— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

καρμὰς, δικέλι, τσάμα



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

αὐτῶν... γ.υ.ν.αῖ.κα.τῶν.γεω.ε.φ.ῶν

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

...τα.κ.η.κ.ω.μ.κα.ῶ.ε.μ.τα.κ.α.ῖ.ῶν

...χωράφια

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

...ο.ε.α.ἰ.τ.ω.α.ῖ.δ.ῶ.ν.α.κα.κυ.ρ.ῖ.ν.δ. ...

...α.μ.ρ.ῶ.δ.ν.ε.δ.ῖ.θ.μ.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

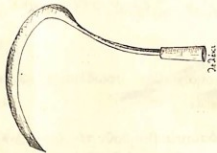
...η.ν.οἰ.γ.ο.ν.τα.ῶ.μαῖ.καὶ.ε.ρ.ῖ.κ.ο.ν.ο. ...

...ε.ν.ῶ.δ.α.ῖ.τ.ῶ.ν.Α-Σ.β.α.δ.βοῖ.γ.ε.μ.μ.ῖ.δ.ω.ν

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α.' Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

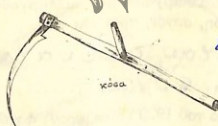
[illegible]

Ἐὰν ᾦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμῃ ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

OXI

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποία ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). **Κόβα**.....



καὶ ἀλλέκ,
κυρίως κόβα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

...η.χ.ο...δ. για διη. και ο.δ. ου.τ.ω.ς.....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ∴

δυσ. εν. χ.β.: α.ν.ω.τ.ε.ρ.ω.β.χ.ε.δ.ι.κ.χ.ρ.α.ρ.η.α

... (ε. χ. η. α. χαρ. α. β. γ.) ε. ε. δ. η. ο. υ.

७५९८६४५३२१

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Θε. μ. α. ι. α.*



γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

α. ν. δ. ρ. ε. δ. . . καὶ . . . γ. υ. ν. αὐ. . . κ. ε. δ. . .
ε. ζ. . . α. λ. λ. . . η. κ. ρ. ι. ο. . . χ. υ. . . δ. ε. ν. . . ἡ. ρ. χ. ο. υ. α.
δ. ι. α. . . θ. ε. ρ. ι. σ. τ. α. ι.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι : μὲ ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοτὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή : εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεῖσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐρατολογία).

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ε. β. α. ν. α. ν. . . εὐ. ν. . . κ. α. λ. α. μ. α. ρ. ι. α. ν. . . ε. ν. α.
ε. λ. α. ο. . . εἰς . . . α. δ. ε. δ. . . υ. ν. . . θ. ε. ρ. ι. σ. τ. ε. ρ. α. ι.
κ. ε. ρ. ι. ο. υ. δ. . . χ. ε. ι. ρ. α. ι.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

7. εδ', δεχο. προσοχ.η. και. ο. δερις μός
 8. γ. ν. ε. γ. ο. κα. γ. α. γ. η. ν. δ. ω. γ. ε. ρ. α. ν. η. μ. ε. ρ. α. ν.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά.

Ετραπείδου Μ. Χ. Βαβίτζεν
Σ. Η. Δ. Ι. Δ. Μ. Αϊ. β. κ. α. ι. η. μ. ε. ρ.
Ε. τ. δ.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ή άλλο τι
 θύμνον

Αφ' ουκ αν... ενα... μερος... γερασ...
διδου... οι... δεχ... του... το... ε... δε... ρι... ζαν
ε... αυρω... τα... και... ε... καν... αν... τον... δρακο
και... με... τα... το... γρα... ζον... δ... ο... αν...
διδου... μα... ρι...

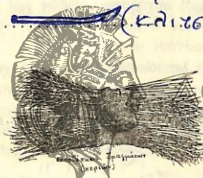
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;

Ἄνα δ' ἔχουσ' αἶν' ἔα· ἑτα' χυα· ἦσαν
 παρὰ πρὸς ἡμῖν· ἔδ' ἐν οὐχό· ὁ μὲν
 ἔχ'· ὁ χι· ὁ μὲν ἐχ'· ὁ δ' ἔχ'· ἔχ'·
 καὶ μετὰ ἐδ' ἐν οὐχό

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρὶς, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δέδομο ἐχίνετο μὲ μαζῆμα
καὶ δῶν χερῶν. Τέλος ἐδένετο
μὲ ἐν ζῴονο ἐρχαδῶν.....
τὸ ὁπῶτο ἐκαδῶτο καὶ τῶν ἑκῶς
Τὸ δέδομο ἐχίνετο μὲ δέματι
καὶ κατεδωκεν μέγα ἐκ βρίτης
..... (καὶ τῶν ἑκῶς).....



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

△OHNNN

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ἔβουχεν τὸν νοῦν... ἐνθὺς τοῦ...
 ὁ θεοῦ... ἐν... δι. μιν. ἐς καὶ καὶ ε
 δι. μιν. ἰά. ἔχεν... ἡ κρι. γὰ. 34. (ὁρα-
 τὰ. τ. ἐβ. οὐα.) δι. μιν. α.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας; Μερίτς 1950

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

...Μερί...χό...μυλ...α...?...ἡ...ῶν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

...μὲ...χό...μυλ...α...?........

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

...δ...ῶν...ῶν...ῶν...ῶν........

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (ῥέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετ' ἐξέροντα... εἰς τὸ ἀδ' αὐνι...
μετ' αὐτὰ... ἐκ' αὐτῶν... εἰς τὸν οἶκον...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

ὁ... χωρὸς ἐκ' αὐτῶν... θεμωνιά...
ἡ... κομὰ... ἐκ' αὐτῶν... ἐκ' αὐτῶν... κίον...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑμῶν... ἀδ' αὐνι... ὁ... χι... εἰς... τὸ...
... ἀδ' αὐνι... ἐκ' αὐτῶν... ὁ... χωρὶς...
... τὸ... καρποῦ... ἀπὸ... τὸ... χωρὶς...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Μετὰ... τὸ... χωρίου...

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ε.Β. π.αν. ο.ε.α.φ.έ.ν.ε.α.ν.....

- 6) 'Από πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;.....

Στις 20 Ιουλίου και γέρας τέλη Ιουλίου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Με' χιμα

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἅλωνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξως τοῦ ἁλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου: καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀγύρυν).

Μρό... του... δ... α... ν... ε... μα... και...

Ε.Χ.Ι.Ν.Υ.Τ.Ο... Ε.Η.Ν.Δ.Ε.Υ.Ι.Δ.Υ.Τ.Ο.Τ.Δ.Α.Μ.Ε.Δ.ΟΥ

διὰ μέγιστα κόπου βωὴν καὶ
2 χρόνου

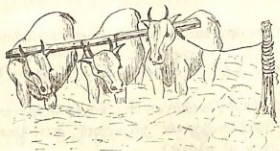
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ο βασιλιάς... μέρα... και... ύρα.....

...χίλις καὶ ἑκατὸν...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἁλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἁλω-

ΕΠΙΘΕΤΟΝΥΧΟ. ΤΑ ΔΕ ΜΑΚΙΑ. ΕΙΣ ΧΟ. ΚΑΝΙ.
ΕΝΑ - ΕΝΑ. ΜΕΤΑ. ΕΚΑΝΧΟΝΥΧΟ. ΤΑ ΔΕ ΜΑΚΙΑ.
ΤΑ. ΚΑΙ. ΤΕΤΑ. ΕΒΑΝΟΝ. ΤΑ. ΓΥΝΑ. ΜΕΤΑ.



α) Ἀλώνισμα πρὸς ὀχλοποιήσιν τῶν σταχύνων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλω-
νίου ξύλινος στύλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός,
στρουλουργας, δοκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἑαρτῶν
τα σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἀκρὸν τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρως», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁγίου ναοῦ
 ἔρχεται ἑνὶς τῶν δούλων τοῦ θεοῦ
 ὁ ἁγίου πνεύματος, ὁ ὁποῖος
 ἔχει τὸν ἁγίου πνεύματος
 ὁ ὁποῖος ἔχει τὸν ἁγίου πνεύματος
 ὁ ὁποῖος ἔχει τὸν ἁγίου πνεύματος

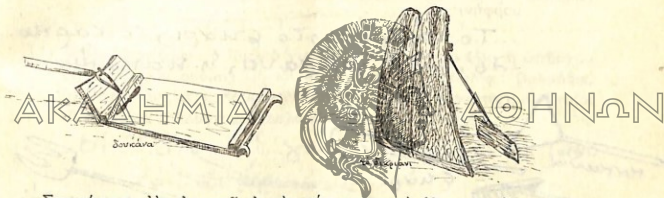
Η ΕΡΕΥΡΑ ΤΡΕΦΟΝΤΕΣ

— 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

7. Εδίδαν υἱοὺς μεθ' ἑαυτῶν καὶ ἐβίβησαν
 πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 χριστοῦ καὶ ἐβίβησαν πρὸς τὸν πατέρα
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἐβίβησαν

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ὁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ὁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμολόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ὁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ὁλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάν, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων ;

δευ. 24 και 25 ταυ. το αλφ. ν. 1. 6 η εκό
 το 6 το μ η χ λ ν. μα. 53 το ν. το ρον
 μ α δ.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

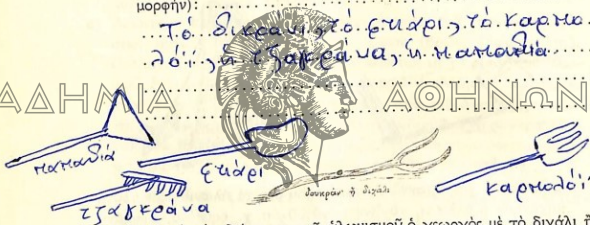
Ἀπὸ ὑπὸ 3^{ου} 10^{ου} 1^{ου} 7^{ου} 2^{ου} 5^{ου} 4^{ου}
 11^{ου} 6^{ου} 7^{ου}

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοικράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δικράνι, τὸ ξιᾶρι, τὸ καρμὸν
 τὸ δίκουλι, τὸ δοικράνι, ἡ μακροδία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸ ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ;.....

14

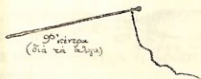
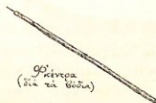
Μα

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλα φακέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχῆμα διὰ τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἐν τῇ... μ.α. χονδρὴ... ζ.β.α.ν.ν.
 β.ε.ρ.α.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

α.ε.να. ἡ. πο. α. α. ε. ε. φ. α. ε. ε. δ. ε. ν. ε. τ. ε. α. ε. ι. ω. ν. ε.
καί. ε. ν. α. ε. γ. ρ. ω. μ. α.



- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνεροῖοι καὶ ἀγωγιότες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

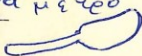
ο. ι. ἡ. δ. ι. ο. ι. ο. ι. γ. α. ρ. ε. ρ. ο. ι. α. α. ω. ν. ι. τ. α. ν.
τ. ο. ε. ι. α. ρ. ι.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ε. ν. α. α. ε. ρ. α. ν. ... κ. α. ι. ... τ. ο. ... κ. α. α. ο. ... ν. ι. ε. ρ. α.
μ. α. ... τ. ο. ... α. α. α. α. ... α. ι. ... χ. α. ... μ. α. α. ο. ... α. α. ... ε. ρ. α. ι. ε.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζεται· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

κ. α. ... α. ε. ε. κ. α. ν. α. ... τ. ε. ... α. ... ε. ... τ. ... α. ... ι. ... α. ...
κ. α. ι. ... ε. ι. ... χ. ε. ... μ. α. ... α. ρ. α. ... ζ. α. ... ε. κ. α. α. α. ... α. ...
μ. ι. ... α. ρ. α. ... ε. χ. ε. ... α. ο. ... ε. ν. α. ... μ. ε. ... α. ρ. ο.



ΟΙ βαχχες ετομοθετο απο ειν υο.....

αν. Σε έρση.....

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Q. XI

- ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ

β'. Δίχνισμα

- [illegible]

Μουχα... ε... δ... λω... β... μ... εν... οι... β... α... χ... υ... ε... ς.....

μετ' ὅσον μετὰ τὸ ἄλφειον, μετὰ...

μὲν... καὶ οὐδ' αὖτε μετὰ μὲν φησὶ καὶ ἡ μετὰ

καταβίβει καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ πόλις.



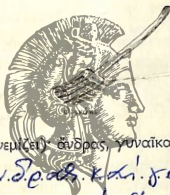
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίνχισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο

Τὸ ἔχῃμα ἐστὶ βαρεὺν ἐξ ὧν ὁ αὐδῖς
καὶ δ. ε. ν. 40. μο. δεῖται τὰς τῆς μο. τὰ
ἐκείνου.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....)

Μέ..τό..ε..νω..α..ρι..κα..ή...τό..καρ..πα..τό... ..



ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνemiζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

... και ἄνδρες καὶ γυναῖκα
ἐδικάς. ἀ. χ. ν. 16. 417. ὅπως. ἐμ. 2. μοιβή. ὅχι.

- 4) Πώς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πώς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δευτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Γλ. χου. δρ. τ. ε. μα. χια. τ. α. β. α. χ. ι. υ. υ. ...
 δέ. γ. ο. υ. τ. α. ... κ. ο. τ. β. α. α. α. κ. α. ι. ζ. μα. χα. ρ. ι. ζ. ο. ν. ι.
 μ. ε. τ. ο. δ. ε. ρ. μα. ν. ι. γ. ε. ι. α. ε. ε. δ. ο. ε. κ. ο. β. κ. ι. ν. ο. ι.
 μ. ε. μ. ε. γ. α. δ. ε. ζ. ο. ι. π. ε. δ. ο. ρ. ι. α. ...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
 νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

μ. εἰ. τ. οἰ. δ. ε. ρ. μ. ἄ. ν. ι. κ. ρ. ὤ. τ. α.
 . . . μ. ε. τ. ἄ. . . α. π. οἰ. . . γ. ι. δ. οἰ. . . κ. οἰ. β. κ. ι. ν. ο.
 . . . ρ. οἰ. . . κ. α. λ. λ. ι. . . τ. ε. ρ. ο. ν. κ. . . α. θ. α. ρ. ι. β. μ. οἰ. ν.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρον, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

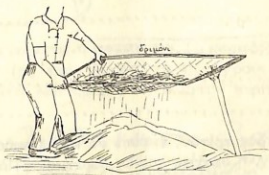
ΑΘΗΝΩΝ



κοσκίνο· σάβλο· δερμάτινο



κόφρος ἢ ἀρυλός



δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Πρώτα... χι.νε.τα... μέ... το... δερμόνι...
καὶ... μ.ι.τά... μέ... ψυλὸ ὕδρο... κόβ.κι.νο...



δερμόνι



κόρκινο

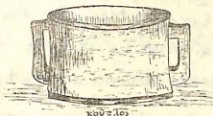
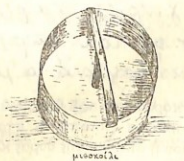
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

Ὁ σωρὸς σχηματίζεται εἰς... εἶδος...
μ.ι.τά... κόβ.κι.νο... εἰς...
τοῦ... ὕδρο... κόβ.κι.νο...

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....



2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, +

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, +

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλαυνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)



3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

ὁ καρπὸς ἀπεθηκεύετο ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ
μὲν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀποθηκεύετο ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ
ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀποθηκεύετο ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....
 ...φανός.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ...
Κυρία. Ηλικιωμένοι.

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

Τῷ γι. ἐρ' α. μαθ' δ' α. κυρίου τοῦ Σιμων-
κου ἀποστόλου, τῷ κουβανδῶν ἀπὸ τοῦ δ' α. β.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Παραίνων... τὰ μαθήα... μέ... ἐμ... κ... ἐ...
ἐ... μ... κ... κ... κ...
κ... τ... τ... κ... κ...
τ... ἐ... ἐ... κ... κ...

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Κυρίως...χαρμόνι...περιπεχ.η.κ.α.
τραγουδία...ζυγό...ιδι.κ.ω.μ.έ.ν.α.δ...
καί...τά...παί.δ.ι.ά...η.η.δ.ο.υ.ν...η.φ.ω.ύ.α
ν.ω.μ.έ.ν.α.ι...δ.ω.ι.μ.α.ε.κ.α.ρ.ά.δ.ε.λ.α.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Χορεύουσιν... οἱ... ἱερεῖς... κ.τ.λ. μένοι.....
καὶ... τραγοῦδούν... ἡμεῖς... ἱερεῖς...
κυρίως... τῶν... γυναικῶν... δι' ἑσθ...
ἐν... καὶ... ἡμεῖς... ἱερεῖς... τραγοῦδ...
(ὡς ὡς τῶν... ὡς ἀποκρίν... ἀποκρίων
τῶν... κ.τ.λ.) ³¹ ἐν... τῶν... ἡμεῖς...
τῶν... καὶ... ἡμεῖς... τῶν... ἡμεῖς...

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

... Τ. ἡ. ρ. α. ... μ. α. ν. ο. ... τ. α. ... κ. ε. δ. ρ. α. ...
... π. ο. ... κ. α. ν. θ. α. ν. ο. ... τ. α. ... π. α. ν. δ. ι. α. ...
.....
.....

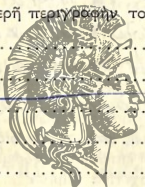
- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

.....
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ